

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 355/2023-32

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudcov Jany Laššákovej a Petra Molnára (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov občianskeho združenia **Telovýchovná jednota Futbalový klub Stará Bystrica**, Stará Bystrica 537, IČO 37 801 228, a spoločnosti **Prestimex plus, a. s.**, Stará Bystrica 928, IČO 36 396 966, zastúpených spoločnosťou MALICH advokátska kancelária s. r. o., Dunajská 25, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Pavol Malich, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 6 Co 246/2018 z 21. augusta 2019 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9 Cdo 138/2020 z 30. júna 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia Telovýchovná jednota Futbalový klub Stará Bystrica (ďalej aj „žalovaný klub“) a spoločnosť Prestimex plus, a. s. (ďalej aj „žalovaná spoločnosť“), sa spoločnou ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 20. septembra 2022, doplnenou písomným podaním doručeným 24. februára 2023, domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Napadnuté rozhodnutia navrhujú zrušiť a vrátiť vec odvolaciemu súdu. Zároveň žiadajú priznať náhradu trov konania.

2. Zo spoločnej ústavnej sťažnosti, z jej príloh a napadnutých rozhodnutí vyplýva nasledujúci stav veci:

2.1. Sťažovatelia mali procesné postavenie žalovaných v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (pozemkom a stavbe, pozn.). Žalobkyňou v uvedenej veci bola obec Stará

Bystrica (ďalej len „žalobkyňa“). Okresný súd Čadca (ďalej len „okresný súd“) o žalobe žalobkyne rozhodol v poradí štvrtým rozsudkom č. k. 6 C 82/2010-1153 z 18. mája 2017 a doplnčím rozsudkom z 28. júna 2018 (ďalej spolu len „rozsudok súdu prvej inštancie“) tak, že žalobkyňu určil za vlastníka sporných nehnuteľností identifikovaných vo výrokovej časti rozsudku. Po vykonaní rozsiahleho dokazovania konštatoval, že kúpna zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným klubom (na základe ktorej príslušný kataster nehnuteľností uskutočnil zápis vlastníckeho práva k sporným pozemkom v prospech žalovaného klubu) je absolútne neplatný právny úkon. Dôvodom neplatnosti bol rozpor so zákonom, keďže zmluva podliehala schváleniu obecným zastupiteľstvom. Konštatoval, že obecne zastupiteľstvo síce schválilo odpredaj pozemku, ale nie konkrétnu zmluvu. Zároveň odmietol dobromyseľnosť žalovaného klubu, ako aj žalovanej spoločnosti v dôsledku vykonaného zápisu v katastri nehnuteľností z dôvodu, že v priebehu vydržacej lehoty boli obaja sťažovatelia opakovane vyzývaní na vrátenie sporných nehnuteľností. Ďalším dôvodom neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej 2. decembra 1998 bola skutočnosť, že žalovaný klub bol zapísaný do Registra občianskych združení na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky až 19. júna 2000, ktorý bol zároveň určený ako deň vzniku žalovaného klubu. Konštatoval, že žalovaný klub v konaní nepreukázal, že žiadosť členov prípravného výboru žalovaného klubu bola doručená príslušnému ministerstvu 24. júla 1997, tak ako tvrdili. Bolo tiež potrebné prihliadnúť aj na personálnu prepojenosť aktérov prevodu na základe kúpnej zmluvy, keď [REDAKOVANÉ] bol štatutárom žalovaného klubu a (rovnako aj členom štatutárneho orgánu žalovanej spoločnosti, pozn.) a zároveň aj starostom žalobkyne v čase uzavretia zmluvy, ktorá vylučovala tvrdenú dobromyseľnosť žalovaného klubu, ako aj následne žalovanej spoločnosti na účely vydržania. Pokiaľ ide o vlastnícke právo žalobkyne ako predávajúcej, konštatoval, že pri vydaní osvedčenia o vydržaní sporných pozemkov v roku 1996 neboli splnené podmienky, pričom konštatoval aj nespornú skutočnosť, že nešlo o majetok štátu. Na základe uvedeného dospel k záveru, že pri rešpektovaní zásady ochrany dobrej viery, ako aj s poukazom na § 3 Občianskeho zákonníka je nevyhnutné poskytnúť ochranu žalobkyňi, keďže obe strany konali v rozpore s právom, pretože ak by súd neposkytol ochranu žalobkyňi, zachoval by *de facto* protiprávny stav, keď by sa žalovaní za žiadnych okolností nemohli stať vlastníkmi dotknutých nehnuteľností z titulu absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy. Zároveň konštatoval, že nie je vylúčené, že vlastníkom sporných nehnuteľností nie je iná osoba. Pokiaľ ide o sporné stavby, konštatoval, vychádzajúc z vykonaného dokazovania, že sociálna budova bola už vybudovaná pred podpisom neplatnej kúpnej zmluvy, ktorej investorom a stavebníkom bola žalobkyňa, preto odmietol argumentáciu žalovaného klubu, že vlastníctvo k stavbe nadobudli jej vybudovaním budúci členovia klubu v prospech klubu.

2.2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali sťažovatelia odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 6 Co 246/2018 z 21. augusta 2019 (ďalej len „rozsudok odvolacieho súdu“) tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. K početným odvolacím námietkam sťažovateľov konštatoval, že záver o naliehavom právnom záujme žalobkyne na určení je správny. Argumentoval tým, že zmena zápisu v katastri nehnuteľností zapísaných žalovaných sa dá dosiahnuť jedine pozitívnym určovacím výrokom, pričom je potrebné mať na zreteli, že ide o nehnuteľnosti, ktoré svojou povahou slúžia verejnému záujmu (body 60 a 61 rozsudku odvolacieho súdu). K tvrdeniam žalovaných, že žalovaný klub vznikol skôr v roku 1994, uviedol, že sú vykonštruované a ničím nepreukázané, preto akákoľvek

d'alšia argumentácia žalovaných v tomto smere vo vzťahu k jednoznačne preukázanému vzniku žalovaného klubu ako subjektu práva je irelevantná a nadbytočná. Rovnako považoval za správny záver, že kúpna zmluva, od ktorej žalovaní odvádzajú svoje tvrdené práva, je absolútne neplatná, pretože v čase podpísania zmluvy žalovaný klub ako subjekt práva neexistoval. Rovnako zotrval na závere okresného súdu, že neexistoval relevantný súhlas obecného zastupiteľstva s uzavretím konkrétnej kúpnej zmluvy, teda nebola schválená obecným zastupiteľstvom, aj napriek tomu, že podliehala takémuto súhlasu, hoci pripustil, že pôvodná judikatúra v tomto smere podliehala v priebehu času vývoju, no za podstatnú považoval práve skutočnosť, že žalovaný klub v čase uzavretia zmluvy právne neexistoval. Preto konštatoval, že pochybil aj príslušný kataster nehnuteľností, ak taký prevod vlastníckeho práva uskutočnil. V nadväznosti na uvedené konštatoval, že nemôže byť platná ani následne uzavretá kúpno-predajná zmluva medzi žalovanými, a rovnako vyzdvihol aj personálne prepojenie aktérov týchto neplatných kúpnych zmlúv. Poukázal na to, že práve [REDAKOVANÉ] ako starosta obce (žalobkyne) uzatváral kúpnu zmluvu so žalovaným klubom po tom, čo ako starosta obce zabezpečil osvedčenie o vydržaní sporných pozemkov, preto túto argumentáciu popierajúcu vlastníctvo žalobkyne vyhodnotil ako účelovú (body 64 až 70 rozsudku odvolacieho súdu). Pokiaľ ide o argument dobromyseľnej držby žalovaných, tento odmietol z dôvodu opakovaných výziev žalovaným na vrátenie nehnuteľností v relevantnom čase (2004 až 2010) a aj z dôvodu personálnej prepojenosti žalobkyne v čase uzavretia predmetných právnych úkonov, žalovaného klubu, ako aj žalovanej spoločnosti, kde okrem [REDAKOVANÉ] vystupovali aj ďalší rodinní príslušníci menovaného. K argumentácii, že viacerí občania sa podieľali na výstavbe sociálnej budovy, uviedol, že táto skutočnosť nie je relevantná pri rozhodovaní o otázke vlastníckeho práva, keďže bolo v konaní preukázané, že stavebníkom a investorom bola žalobkyňa. Poukázal aj na tú časovú súvislosť, že žalovaný klub vznikol 19. júna 2000, pričom žiadosť o zápis spornej budovy žalovaný klub podal na Okresnom úrade v Čadci, katastrálnom odbore 18. júla 2000, teda mesiac po svojom vzniku. Zápis bol vykonaný záznamovou listinou (vydanou na základe rozhodnutia o pridelení súpisného čísla [REDAKOVANÉ] ako starostom obce, pozn.), ktorá plní len evidenčnú funkciu a nemá právotvorný charakter. Pripomenul, že vlastníctvo k novozhotovenej stavbe nadobúda ten, kto stavbu realizoval a právne relevantne prejavil úmyslom mať ju pre seba (stavebník). Považoval za nepochybné a preukázané, že k výstavbe došlo už roky pred vznikom žalovaného klubu, pričom nemožno opomenúť ani fakt, že obecné zastupiteľstvo schválilo odpredaj pozemku, na ktorom už sporná budova stála (bod 24 rozsudku odvolacieho súdu). Ako rozporuplnú vyhodnotil námietku žalovaných o absencii účtovníctva u žalobkyne, keď poukázal na to, že za jej správne vedenie bol zodpovedný práve [REDAKOVANÉ] ako starosta obce v relevantnom čase. V súvislosti s námietkou týkajúcou sa porušenia procesných práv žalovaných, t. j. že súd im nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces z dôvodu nedodržania päťdňovej lehoty na oboznámenie sa s podaním žalobkyne a neodročenia pojednávania, uviedol, že je nedôvodná. Konštatoval, že išlo o rozšírené duplicitné podanie zo 14. novembra 2016, ktoré obsahovalo len podporné dôkazy a argumenty, pričom bolo zaslané mailom aj právnenému zástupcovi žalovaných ešte pred jeho doručením okresnému súdu prostredníctvom pošty a zároveň na pojednávaní došlo k oboznámeniu tohto vyjadrenia jeho prečítaním s poukazom na zápisnicu z pojednávania. V súvislosti so žiadosťou právneho zástupcu o odročenie tohto pojednávania aj z dôvodu plánovanej zahraničnej cesty konštatoval, že v žiadosti neboli uvedené závažné dôvody na odročenie pojednávania. K námietke

žalovaných, že súd nevykonával nimi navrhnuté dokazovanie a rozhodol, krajský súd konštatoval, že posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie súdu, ktoré dôkazy vykoná, je vždy vecou súdu, pričom z opísaného skutkového stavu by bolo ďalšie dokazovanie aj nadbytočné. Vychádzajúc z uvedeného, konštatoval, že nedošlo k porušeniu procesných práv žalovaných, keďže bola zachovaná kontradiktórnosť aj zákonnosť dokazovania a vyhodnocovania vykonaných dôkazov, preto odvolacie dôvody vyhodnotil ako neopodstatnené a rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (body 72 až 85 rozsudku odvolacieho súdu).

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali sťažovatelia dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), v ktorom namietali, že súd im nesprávnym procesným postupom znemožnil uplatniť procesné práva, došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces z dôvodu doručenia podania žalobkyne deň pred posledným pojednávaním na okresnom súde, proti ktorému nemali možnosť zaujať stanovisko, pričom ani odvolací súd na ich argumentáciu v reakcii na podanie žalobkyne uvedenú v odvolaní nereagoval. Prípustnosť svojho dovolania založili aj na dôvode podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP pri riešení otázky započítania doby právneho predchodcu občianskeho združenia (členov žalovaného klubu) pre účely vydržania. Ďalej prípustnosť dovolania bola založená aj na dôvode podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP v súvislosti s otázkou, či na námietku žalovaného je odvolací súd povinný skúmať platnosť nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcu a nielen žalovaného, a tiež na dôvode § 421 ods. 1 písm. a) CSP pri posudzovaní otázky nadobudnutia vlastníckeho práva k stavbe postavenej členmi občianskeho združenia v prospech toho združenia, ktorá má byť v rozpore s ustálenou judikatúrou dovolacieho súdu a rovnako aj ústavného súdu. Sťažovatelia zároveň v dovolaní namietali porušenie princípu proporcionality a preferencie platnosti právnych úkonov.

4. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľov odmietol napadnutým rozsudkom č. k. 9 Cdo 138/2020 z 30. júna 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie dovolacieho súdu“). Pri uplatnenom dovolacom dôvode podľa § 420 písm. f) CSP z dôvodu nemožnosti vyjadriť sa k podaniu žalobkyne a nevysporiadania sa s ich argumentáciou v odvolacom konaní uviedol, že predmetné podanie bolo v podstatnom totožné so skorším podaním, na ktoré žalovaní aj reagovali. Vzhľadom na to, že bolo priamo doručené aj žalovaným pred pojednávaním, žalovaní mali možnosť k nemu zaujať stanovisko následne na poslednom pojednávaní, ale neučinili tak. Zároveň konštatoval, že neexistoval dôležitý dôvod na odročenie pojednávania z dôvodov uvádzaných žalovanými. V súvislosti s argumentáciou uvedenou v podaní žalobkyne uviedol, že táto mohla byť uplatnená aj v rámci odvolacieho konania s poukazom na závery uvedené v uznesení ústavného súdu vo veci sp. zn. II. ÚS 98/2017, preto ju vyhodnotil ako neopodstatnenú (bod 10.7 uznesenia dovolacieho súdu). V súvislosti s námietkou, že odvolací súd nezaujal stanovisko k argumentácii žalovaných v podaní doručenom 4. júla 2019, ktorou mienili doplniť svoje odvolanie, poukázal na bod 59 rozsudku odvolacieho súdu, kde tento konštatoval, že podľa § 365 ods. 3 CSP neprihliadal na ďalšiu argumentáciu obsiahnutú po uplynutí odvolacej lehoty. Ak žalovaní ako odvolatelia alternatívne argumentujú, že pokiaľ kúpna zmluva je neplatná, že došlo k nadobudnutiu vlastníctva k pozemkom spracovaním, ide o novú odvolaciu argumentáciu, čo je v rozpore so zákonnou koncentráciou konania, preto odvolací súd nebol povinný sa ňou zaoberať (body 10.8, 10.9 uznesenia dovolacieho súdu). Pokiaľ dovolatelia namietali nedostatočne zistený skutkový stav, nevykonanie navrhnutého

dokazovania alebo nesprávne vyhodnotenie dôkazov, najvyšší súd konštatoval, že len závažné deficity v dokazovaní môžu viesť k záveru o svojvoľnosti alebo neudržateľnosti skutkových záverov popierajúcich zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. V preskúmvanej veci však o také okolnosti nešlo a dovolatelia ich ani netvrdili.

4.1. V súvislosti s namietanou právnou otázkou týkajúcou sa nadobudnutia vlastníckeho práva k stavbe postavenej členmi občianskeho združenia, ktorú mal odvolací súd vyriešiť nesprávne, v rozpore s ustálenou judikatúrou dovolací súd uviedol, že vymedzenie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP pre túto otázku nestojí na právnych, ale skutkových okolnostiach, ktoré sú odlišné než tie, na ktorých založili svoje rozhodnutia sudy nižších stupňov. Poukázal na skutkové zistenia, že žalobkyňa bola investorom a stavebníkom, preto jej svedčí vlastníctvo stavby jej zhotovením. Naproti tomu dovolatelia tvrdia, že išlo o vybudovanie stavby členmi žalovaného klubu, ktorý preukázateľne v čase vybudovania neexistoval. Preto konštatoval, že v okolnostiach veci dotknuté osoby sa mohli voči žalobkyni domáhať len vydania bezdôvodného obohatenia (body 11.5 až 11.7 uznesenia dovolacieho súdu). K otázke možného započítania vydržacej doby právneho predchodcu občianskeho združenia, t. j. členov združenia konajúcich pred vznikom združenia v prospech združenia, najvyšší súd v podstatnom uviedol, že vo veci konajúce sudy vychádzali zo záveru, že žalovaný klub bol nedobromyseľným držiteľom vzhľadom na osobu [REDAKOVANÉ], preto vzhľadom na 10-ročnú vydržaciú dobu je táto otázka irelevantná, lebo sa vzťahovala len na obdobie maximálne 6 rokov. Preto konštatoval jej nepodstatnosť vzhľadom na dôvody, na ktorých vo veci konajúce sudy založili svoje rozhodnutie (body 11.13 až 11.15 uznesenia dovolacieho súdu). K otázke, či súd bol v tomto spore povinný skúmať ich námietku platnosti nadobudnutia vlastníckeho práva žalobkyne, konštatoval, že oba sudy sa ňou zaoberali a po konštatovaní existencie naliehavého právneho záujmu žalobkyne na požadovanom určení pristúpili k vecnému prerokovaniu žaloby. V sporoch o určenie vlastníckeho práva sa predovšetkým vychádza z procesného predpokladu, že žalobca má na takomto určení naliehavý právny záujem, súčasne s tým musí platiť, že sporiace sa strany majú vecnú legitimáciu. Vychádzajúc z uvedeného, dospel k záveru, že ak sudy v podstatnom konštatovali, že žalobkyňa vydržaním nadobudla vlastnícke právo k pozemkom a ako stavebník vlastnícke právo k sociálnej budove, správnosť týchto záverov dovolací súd neskúmal, pretože bol viazaný rozsahom uplatnených dovolacích dôvodov (bod 11.17 uznesenia dovolacieho súdu). V súvislosti s námietkou nerešpektovania princípu proporcionality a zásahov do legitímnych očakávaní konštatoval, že uvedené tvrdenia nepredstavujú formuláciu právnej otázky, ale ide o vyjadrenie sa k veci z ústavného aspektu. Vychádzajúc z týchto záverov, konštatoval neprípustnosť dovolania z namietaných dôvodov dovolateľmi, preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) CSP (bod 11.19 uznesenia dovolacieho súdu).

II.

Argumentácia sťažovateľov

5. Sťažovatelia v sťažnosti rozsiahlo argumentujú v prospech porušenia svojich práv napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu, pričom ich odôvodnenie a závery považujú za arbitrárne a nedostatočné pre nedostatočne zistený skutkový stav. Argumentáciu najvyššieho súdu o irelevantnosti dobromyseľnosti členov žalovaného klubu

pred jeho vznikom s poukazom na nedobromyseľnosť [REDAKOVANÉ] považujú za arbitrárnu, pretože [REDAKOVANÉ] nikdy nemal v úmysle nadobudnúť sporné pozemky, ktoré aj po nadobudnutí do vlastníctva žalovaného klubu títo členovia aj naďalej pokojne užívali. Zároveň opakujú svoju argumentáciu v súvislosti s princípom proporcionality a ochrany nadobudnutých práv s poukazom na ochranu dobrej viery na základe dôvery v zápis v katastri nehnuteľností. Opakujú aj svoju argumentáciu týkajúcu sa nadobudnutia vlastníckeho práva k sporným budovám, ktorých výstavbu realizovali členovia neskoršieho združenia (žalovaného klubu), nedostatočne zistený skutkový stav v tejto otázke, pričom opätovne argumentujú tým, že nie je podstatné, pre koho bolo vydané stavebné povolenie, ale kto stavbu uskutočnil s právne relevantným úmyslom mať ju pre seba. Svojím obsahom ide o totožnú argumentáciu, ktorú sťažovatelia uplatnili už v priebehu konania pred všeobecnými súdmi, najmä však pred dovolacím súdom v rámci svojho dovolania. Pokiaľ ide o odôvodnenie namietaného porušenia svojho označeného práva rozhodnutím dovolacieho súdu, ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia v sťažnosti zotrvali na svojom právnom posúdení veci, z čoho vyvodzovali porušenie svojich označených práv nedostatočným, formalistickým a arbitrárnym prístupom dovolacieho súdu pri posúdení ich výhrad a námietok vznesených v dovolaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou prerokovania ústavnej sťažnosti je posúdenie, či všeobecné súdy dali dostatočné a ústavne konformné odpovede na relevantné otázky súvisiace s predmetom sporu, ako aj tam uplatnenú argumentáciu.

III.1. K porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu

7. Proti napadnutému rozsudku odvolacieho boli sťažovatelia oprávnení podať dovolanie, čo aj využili. Dovolanie predstavoval účinný prostriedok, prostredníctvom ktorého najvyšší súd poskytoval ochranu právam zaručeným ústavou a medzinárodnými zmluvami, ktorých porušenie sťažovatelia namietajú v ústavnej sťažnosti. Je tak naplnená ústavná podmienka na aktiváciu princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), ktorý ústavnému súdu odníma právomoc konať a rozhodovať o ochrane označených základných práv i práva podľa dohovoru rozsudkom odvolacieho súdu. Uvedené sa týka posúdenia jeho námietok (namietanej arbitrárnosti, pozn.) údajne zakladajúcich dôvod podľa § 420 písm. f) CSP a rovnako aj nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 CSP.

8. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu

9. Ako už bolo konštatované, sťažnostná argumentácia bola v podstatných námietskach identická s dovolacou argumentáciou, na ktorú dovolací súd poskytol relevantné odpovede. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu odôvodnení rozhodnutí vo veci konajúcich súdov, považuje riešenie za ústavne akceptovateľné, pričom na rozdiel od sťažovateľov považuje odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov za dostatočné, argumentačne konzistentné, rešpektujúce na vec dopadajúcu právnu úpravu, v kontexte rozhodných skutočností.

10. Pokiaľ ide o vyhodnotenie dôvodu prípustnosti dovolania sťažovateľa podľa § 420 písm. f) CSP, ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie poskytlo sťažovateľom dostatočné a ústavne konformné odpovede na všetky relevantné námietky súvisiace s predmetom sporu (v časti tvrdenej vady odňatia možnosti konať pred súdom z dôvodu namietaného nedostatočného alebo nezrozumiteľného odôvodnenia rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu, nesprávnosti záverov týchto súdov, neudržateľnosti a vecnej nesprávnosti dôvodov, pre ktoré kúpnu zmluvu posúdil ako absolútne neplatnú, a rovnako aj v otázke posúdenia možnosti nadobudnúť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam vydržaním a výstavbou). Preto ústavný súd konštatuje, že dovolací súd dospel k ústavne udržateľnému záveru o neexistencii tohto dôvodu prípustnosti dovolania.

11. Najvyšší súd podľa názoru ústavného súdu rovnako dostatočne a ústavne konformným spôsobom odôvodnil aj svoje závery v časti namietaného údajne nesprávneho právneho posúdenia veci. Možno len konštatovať, že sťažovatelia neopodstatnene namietali nesprávne posúdenie právnej otázky týkajúcej sa dobromyseľnosti členov združenia a jej irelevantnosť z hľadiska dôvodov, na ktorých boli založené rozhodnutia nižších súdov. V tejto súvislosti nemožno prehliadať ani účelovú argumentáciu sťažovateľov týkajúcu sa nedostatku naliehavého právneho záujmu na určení na strane žalobkyne a s ňou súvisiacu aktívnu legitimáciu v spore. Pokiaľ sťažovatelia tvrdia, že žalobkyňa nikdy nebola vlastníčkou sporných pozemkov, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy, od ktorej odvádzajú svoje práva, tak k uvedenému možno len dodať, že ide o účelové tvrdenia s cieľom zabrániť vecnému prejednaniu veci a zachovať evidentne protiprávny stav, ktorý vznikol v dôsledku protiprávnych krokov hlavného aktéra celej kauzy, ktorým je osoba [REDAKOVANÉ]. **Ústavný súd k sofistikovanej argumentácii sťažovateľov dodáva, že vykazuje znaky nekonzistentnosti a účelovosti, keďže sa v priebehu konania menila v závislosti od jej posúdenia všeobecnými súdmi. Vychádzajúc z podrobne opísaných skutkových okolností veci konajúcimi súdmi v ich rozhodnutiach, nemožno prisvedčiť ani argumentácii o dobromyseľnosti hlavných aktérov sporu.** Ústavný súd zastáva názor, že nie je ústavne spochybniteľný záver o absolútnej neplatnosti prvej kúpnej zmluvy, o ktorého správnosti nemožno mať relevantné pochybnosti. Podľa neho sa konajúce súdy precízne a ústavne konformným spôsobom vysporiadali so všetkými pre rozhodnutie relevantnými otázkami, rovnako aj s otázkou porušenia procesných práv v súvislosti s potrebou odročiť posledné pojednávania na súde prvej inštancie, pričom odôvodnenie súdnych rozhodnutí sťažovateľom poskytlo dostatočné a ústavne udržateľné odpovede na ich relevantné výhrady.

12. Podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach veci nedošlo ani k porušeniu princípu proporcionality, keďže v konaní bol jednoznačne preukázaný nedostatok dobromyseľnosti pri tvrdenom nadobúdaní vlastníckeho práva sťažovateľmi, čo v kontexte *prima facie* neplatnej kúpnej zmluvy nemôže viesť k inému záveru, ako bol ustálený, a to že v dôsledku týchto zistení sťažovatelia nikdy nemohli nadobudnúť vlastnícke práva k sporným nehnuteľnostiam, a to aj napriek deklaratórnemu zápisu v katastri nehnuteľností (či už na základe neplatnej kúpnej zmluvy, alebo záznamovej listiny). Z hľadiska prijatého rozhodnutia konštatuje, že riešenie sporu zodpovedá všeobecnému ponímaniu a kritériám spravodlivosti.

13. Ústavný súd tak dospel k záveru, že neexistuje relevantný súvis medzi namietaným právom sťažovateľov na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie na jednej strane a napadnutým uznesením dovolacieho súdu na strane druhej. Na základe uvedeného sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

14. V dôsledku odmietnutia ústavnej sťažnosti v celom rozsahu sa už ústavný súd ostatnými návrhmi obsiahnutými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. augusta 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu